10/02/2021

Τρεις εικόνες για τον Άγιο Χαράλαμπο

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Κεφαλληνίας

Στην Κεφαλονιά, όπου ο Άγιος Χαράλαμπος τιμάται ιδιαίτερα και δη ως πολιούχος Ληξουρίου, υπάρχουν τρεις πανέμορφες εικόνες του, για τις οποίες γράφει ο Γεράσιμος Σωτ. Γαλανός.

Σύμφωνα με τον ίδιο, ο Άγιος Χαράλαμπος εορτάζεται με κάθε μεγαλοπρέπεια στην Κεφαλονιά: στο Ληξούρι από τις αρχές του 19ου αιώνα ως Πολιούχος και ευρύτερα ως άγιος προστάτης της επαρχίας της Πάλης.

Φέτος, βεβαίως, δεν πραγματοποιήθηκε η λιτάνευση της Ιεράς Εικόνας του Αγίου Χαραλάμπους, που έσωσε το νησί από την επιδημία της πανούκλας το 1728...

Στη Θεία Λειτουργία προεξήρχε ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κεφαλληνίας κ. Δημήτριος, ενώ χθες μετά τον Εσπερινό διαβάστηκε και το Συναξάρι του Αγίου. Σήμερα στις 17.30 θα τελεστεί ο μεθέορτος Εσπερινός και η παράκληση στον Άγιο Ιερομάρτυρα Χαράλαμπο.

Όσον αφορά τις εικόνες, πέρυσι, το 2020, με τις ευλογίες του Μητροπολίτη Κεφαλληνίας κου Δημητρίου, με την επιθυμία του εφημέριου του Ιερού Ναού του Αγίου Χαραλάμπους, π. Ιωάννη Φραγκισκάτου και με χορηγό τον Παναγή Ατσάρο, εκδόθηκε η εργασία του υπογράφοντα το κείμενο, που αφορούσε στην ιστορία του ομώνυμου ναού στο Ληξούρι.

Σε αυτή τη σύντομη αναφορά του, ο γράφων παρουσιάζει, για πρώτη φορά, τρεις εικόνες του Αγίου Χαραλάμπους, από τις πολλές ενδιαφέρουσες στην αξία τους, τις οποίες και έχει καταγράψει, για να τιμήσω τον μεγάλο ιερομάρτυρα του Χριστού, Χαράλαμπο.

1. Φορητή εικόνα μικρών διαστάσεων που εικόνιζε τον άγιο Χαράλαμπο δεόμενο στον Χριστό, και στέκεται ενάντια στην πανώλη την οποία και καταπατά. Στο κάτω μέρος εικονίζονταν οι τρεις Ιεράρχες. Η εικόνα ανήκε στην Επτανησιακή Αγιογραφική Σχολή, αποδιδόταν σε Ληξουριώτη αγιογράφο του 18ου αιώνα και ήταν τοποθετημένη στο βορεινό τοίχο του ναού της Παναγίας των Τυπαλδάτων ή όπως την έλεγαν παλιά, η Παναγία στον Ποταμό. (Χαυδάτα), Δυστυχώς, η εικόνα όπως και όλη η εκκλησία, καταστράφηκε ολοσχερώς από τη φοβερή πυρκαγιά, που ξέσπασε από βραδύς, της εορτής του Αγίου Χαραλάμπους το 2020.

Ο ιερομάρτυρας Άγιος Χαράλαμπος που καταπατεί την πανώλη
και στο κάτω μέρος οι τρεις Ιεράρχες.
Μικρή φορητή εικόνα του Ι. Ν. ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΤΥΠΑΛΔΑΤΩΝ
(ΠΑΝΑΓΙΑ ΣΤΟΝ ΠΟΤΑΜΟ) χωριό Τυπαλδάτα -Παλικής
που καταστράθηκε ολοσχερώς από φωτιά στις 10-2-2020
Ο Άγιος Χαραλαμπος εν μέσω λαού και αρχόντων υψώνει τα
χέρια του προς τον Χριστό, ο οποίος τον ευλογεί.
Στο ένα χέρι κρατά ειλητάριο και Σταυρό με τον οποίο
κτυπά το θανατικό, ενώ με τ' άλλο προσεύχεται.
Επιμέλεια: Γεράσιμος Σωτ. Γαλανός 2021

2. Παρόμοια εικόνα με αυτή της Παναγίας του Ποταμού στα Τυπαλδάτα, μικρών διαστάσεων, εξαιρετικής τέχνης, προσεγμένη στις αγιογραφημένες μορφές, είναι αυτή που ανήκει στον ιερό ναό Μητροπόλεως του Ληξουρίου, Παντοκράτορα. Η εικόνα στο κάτω μέρος εικονίζει στοιβαγμένα πτώματα, θύματα της πανώλης μέσα σε μια σκληρή χρωματική μαυρίλα, ενώ ίσα που ξεχωρίζει ένας σκελετός, που υποδηλώνει το κακό της φοβερής αρρώστιας.

Ο Ιερομάρτυρας Άγιος Χαράλαμπος προσευχόμενος
καταπατεί το θανατικό της πανώλης.
Μικρή φορητή εικόνα του Ι.Ν. ΠΑΝΤΟΚΡΑΤΟΡΑ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ
Έργο Επτανησιακής Σχολής
Ο Άγιος κρατά τον Σταυρό με τον οποίο χτυπά την πανώλη,
βρισκόμενος ανάμεσα στο λαό και στους άρχοντες.
Στο πάνω μέρος, μέσα σε άνοιγμα νεφών, ο Χριστός τον ευλογεί
ενώ δυο άγγελοι κρατούν το ειλητάριο της δόξης του,
ως στεφάνωμα για τον μεγάλο ιερομάρτυρα του Χριστιανισμού.
Επιμέλεια: Γεράσιμος Σωτ. Γαλανός 2021

Αντίθετα, στην εικόνα του Αγίου Χαραλάμπους στα Τυπαλδάτα οι νεκροί εικονίζονται ως πτώματα πεταμένα στο δρόμο, πίσω και πλάι από τον εικαζόμενον άγιο Χαράλαμπο και στο κάτω μέρος, μπροστά στα πόδια του, ξεπροβάλει ο θανατικός σκελετός του κακού. Οι δυο εικόνες έχουν ομοιότητα, αλλά και κάποιες διαφορές. Πιθανόν να είναι έργα του ιδίου αγιογράφου. Ενδιαφέρον αγιογραφικό είναι η παράσταση « της ευλογίας από τον Χριστό προς τον άγιο Χαράλαμπο και το στεφάνωμα αυτού ως δόξα Θεού και υψίστη τιμή από τους αγγέλους, προσφέροντάς του ως στέφανον, ενεπίγραφο ειλητάριο ». Μάλιστα το ειλητάριο το αγγίζει και ένας από τους θνητούς, υποστηρίζοντας τη θεία αμοιβή από τον Ύψιστο Θεό. Λαός και άρχοντες, τοποθετημένοι αγιογραφικά, δεξιά και αριστερά της εικόνας συμπληρώνουν το κύριο θέμα που είναι το θαύμα του αγίου Χαραλάμπους εναντία στην πανώλη.

Ο Άγιος Χαράλαμπος ευλογών
Έργο του Ληξουριώτη ιερομονάχου αγιογράφου
Παρθενίου Λουκέρη 1921
Η μορφή του αγίου είναι αγιογραφημένη
πάνω σε λεπτή επιφάνεια ξύλου.
Επιμέλεια: Γεράσιμος Σωτ. Γαλανός 2021

3. Η εικόνα του αγίου Χαραλάμπους δια χειρός του εξαίρετου αγιογράφου ιερομονάχου Παρθενίου Λουκέρη το 1921, δείχνει τον άγιο μετωπικό και ευλογών, κρατώντας το ευαγγέλιο στο ένα χέρι. Το έργο, είναι μια εικόνα μετρίων διαστάσεων και αγιογραφημένη πάνω σε ξύλινη φτενή επιφάνεια. Ωστόσο, ο ίδιος αγιογράφος, μας έχει αφήσει με τον χρωστήρα του, σε αρκετούς ναούς τη μορφή του αγίου Χαραλάμπους, έτσι πάντα «μετωπικό και ευλογούντα».

Πηγή: inkefalonia.gr